

at arbejde under, ikke fordi man lægger Hindringer i Vejen for deres Virksomhed, men fordi Folk naturligvis ræsonnerer som saa: Naar vore Børn faar lige saa god, lige saa fyldig Undervisning i de offentlige Skoler, som man kan skaffe dem ved at lade dem gaa i en privat Skole, hvorfor skal vi saa have de økonomiske Udgifter, som er forbundne dermed? Og de sender da deres Børn til de offentlige Skoler i større Udstrækning end tidligere. Det er en af Grundene til, at de private Skoler nu arbejder under vanskeligere Vilkaar end tidligere.

Jeg mener altsaa ikke, at der for det offentlige er Grund til at holde Liv i disse Skoler. Dersom der er naturlige Betingelser for dem, kan de klare sig selv. Derimod er det det offentliges Pligt at skabe saadanne Forhold, at alle Børn kan faa den Undervisning, de er i Stand til at modtage. Og det kan man ikke gøre ved at opretholde private Skoler rundt om, fordi det altid kun bliver en begrænset Kreds, der besøger dem og kan besøge dem. Det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds anførte for Resten et Eksempel, som i nogen Grad beviser det, jeg her siger. Det ærede Medlem sagde, at et Barn, for hvem han var Værge, gik i den offentlige Skole og der fik en efter hans Mening urigtig Behandling, hvorfor han søgte at faa Barnet bort fra den offentlige Skole, og det lykkedes ham, idet han var i Stand til at lade det flytte til en anden By og tage Bopæl der, fordi det ikke havde fast Bopæl hos ham. Maaske var det meget heldigt for Barnet at blive flyttet til en anden Skole, hvor det muligvis fik en rigtigere Behandling end i den omtalte Skole, men mon det ikke havde været heldigere for selve denne Skole, om det ærede Medlem havde lagt sin Indflydelse i Vægtskaalen for at faa den forbedret og faa de uheldige Forhold afhjulpet, saa at ikke alene det paagældende Barn, men ogsaa de øvrige kunde være tjent med at søge Skolen. Derved, at man opretter private Skoler saa af den ene og saa af den anden Aarsag, negligeres netop den offentlige Skole, den overlades til sig selv, den bliver en Fattigskole, en Skole for Folk, som savner den Indflydelse, der er nødvendig for at gøre Skolen til det, den skal og bør være: en Skole, som enhver kan være tjent med at søge. Det er Grunden til, at vi ikke ser med særlig Velvillie paa, at der ydes Statstilskud til Opretholdelsen af de private Skoler. Vi ønsker den offentlige Skole udviklet og Interessen sat ind paa at gøre denne Skole saa god som muligt, saa at alle kan være

tjente med at sende deres Børn derhen. De, som, skønt den offentlige Skole er, som den skal og bør være, ønsker deres Børn privat undervist, lægger vi ikke Hindringer i Vejen derfor.

Den ærede Ordfører udtalte, at det undrede ham, at Socialdemokraterne ikke kunde lade Principperne sove for en Dag og i alt Fald lade være at stemme imod denne Bevilling; vi havde indrømmet, sagde han, at de Skoler, her er Tale om, trænger til Understøttelse. Ja, vi har gjort den Indrømmelse, at ifølge de Regnskaber, som forelagdes af den Deputation, der var hos os, saa det ret sort ud for disse Skoler; men vi har ikke indrømmet, at Staten har Pligt til at træde til, fordi en privat Skole ikke kan faa Regnskabet til at balancere. Det lader til, at en af de Skoler, der søger, maa gaa ind, selv om Tilskuddet ydes, vel sagtens fordi der ikke længere er naturlige Betingelser for den; den ligger, saa vidt jeg husker, mellem to kommunale Realskoler. Det er en Konkurrence, som naturligt maa opstaa. Efterhaanden som man forbedrer den offentlige Skole, bliver Vilkaarene trangere for den private Skole; men det er private Institutioner, som, hvis de har Betingelser for at fortsætte deres Tilværelse, maa opretholdes ved private Midler. Det er den Vej, man bør gaa, Vejen er ikke den, at det offentlige træder til for at opretholde en Konkurrence med sig selv.

Wulff: Det ærede Medlem fra Aalborg (N. C. Christensen) siger, at efterhaanden som den offentlige Skole forbedres, vil den private Skole blive daarligere og daarligere stillet. Hvis den private Skole bliver ringere stillet, fordi den offentlige Skole forbedres, og hvis den private Skole helt skulde forsvinde, fordi den offentlige er blevet udbredt over hele Landet og er blevet saa udmærket, at Forældrene ikke finder noget at udsætte paa den, er det en Udvikling, jeg ikke kan have noget imod; men det ærede Medlem vil indrømme, at der er lidt længe til, at det Maal kan være naaet — vi taler her om Gymnasieskolen —, at der er offentlige Skoler i tilstrækkeligt Antal til, at de kan virke for hele Befolkningen.

Hvad angaar den anden Udtalelse, som det ærede Medlem fremsatte, at det er det offentliges Pligt at skaffe alle Børn den Undervisning, de har Brug for efter deres Evner, er det indlysende, at det Maal modarbejder det ærede Medlem ved at ville tilintetgøre de private Skoler, som findes. Det er ganske givet, at selv om man nedstemmer de 16,000 Kr., vokser der ikke offentlige